

Barbet Schröder fortæller om "More"

Den 29-årige Barbet Schroeder er instruktøren, »man taler om« i Paris for tiden, vel ikke mindst fordi han med sin debutfilm »More« (Toujours plus) behandler et problem, der er i focus i Frankrig: narkomani. På baggrund af et par dødsfald viser alle biograferne for tiden korte anti-narkotikafilm, i hvilke forskellige mere eller mindre fremtrædende mennesker udtaler sig om problemet.

På baggrund af denne lidt komisk anlagte kampagne er Barbet Schroeders film blevet umåde populær. Den tager nemlig ikke parti, men giver en ganske rammende og præcis skildring af hippier og narkomaner i deres forsøg på at slutte sig sammen i et fællesskab, der synes dirigeret mere af pludselige indskydelser, trang til orientalsk mysticisme og seksuelle udfoldelser end ærlig overbevisning og afstandtagen fra det etablerede samfunds »normer«.

I centrum står den tyske student Stefan (Klaus Grünberg), der via sin betagelse af en amerikansk hippie og narkoman, Estelle (Mimsy Farmer), bliver trukket ind i en tilværelse, han ikke forstår et kuk af og derfor heller ikke har forudsætninger for at leve. Han bliver uheldbreddelig narkoman – og dør efter en overdosis heroin.

»More« kan som helhed virke kaotisk – som om instruktøren har haft vanskeligt ved at »sortere« materialet – men filmen indeholder mange enkeltscener, psykologisk troværdigt udformet og – skønt visuelt søgende – overbevisende i deres entusiasme.

»Det er en film om en ung mands selvdestruktion, fordi han ikke formår at opgive en konventionel samfundsmoral til fordel for en ny,« siger Barbet Schroeder.

– Hvorfor har De i »More« brugt netop hippie-miljøet som baggrund for at fortælle om den tyske student Stefan og hans skæbne?

– Ganske enkelt fordi filmens grundlag er en dagbog, skrevet af en tysk student, som jeg kendte. Han forlod sine studier i Lübeck og tog på stop til Paris for at »finde solen« – som han udtrykker det. I stedet går han til grunde ved sin konfrontation med dette hippie-miljø, som han helt tilfældigt dumper ned i og bliver i på grund af sin forelskelse i en amerikansk pige, Estelle, der er uheldbreddelig narkoman. Historien er simpelt hen sand, og i min filmatisering af denne dagbog har jeg forsøgt at være så tro som muligt mod kendsgerningerne.

– Kunne det, der sker for Stefan, ikke ske for enhver anden?

– Det tror jeg ikke, for Stefan er symptomatisk for en speciel germansk livsopfattelse, og derfor går det ham, som det gør. Han er et produkt af en konventionel samfundsnorm, og hele hans livsopfattelse er for mig at se kædet sammen med begrebet tysk romantik.

– En amerikaner kunne ikke have delt skæbne med Stefan?

Klaus Grünberg i »More«.

– Nej, det tror jeg ikke, for en amerikaner ville have en anden forudsætning for at løse problemerne og – tror jeg – ville have grebet dem mere nonchalant an. Da Estelle forlader Stefan, reagerer han desperat uden omtanke og fornemmelse for konsekvenserne, og det er ikke, fordi han virkelig elsker hende – jeg tror nemlig ikke, Stefan er i stand til *virkelig* at elske – men fordi han er »lost« uden hende som fast holdepunkt.

»More« er en film om en ung mands selvdestruktion, hans følelseliv er blokeret som følge af hans opdragelse inden for specielle normer. De store brydninger, der sker i dag, hvor grupper af unge danner nye normer, kommer ikke Stefan ved. Han har ingen forudsætninger for at forstå disse unge.

– Stefan er med andre ord en »outsider«?

– Ja, for han er meget forskellig fra en hippie! Så vidt han ved, er der »ingen glæde uden tragedie«, og blandt unge i dag møder en sådan opfattelse ingen genklang. Den kulturrevolution, der sker for tiden, forstår han ikke, og han føler meget kraftigt, at han ikke er en del af den. Derfor er han ulykkelig – og derfor bukker han under.

– Filmen er holdt i en fortællende form, hvor hovedpersonen kommenterer handlingen, medens den skrider frem. Er det for at give filmen et dokumentarisk præg?

– Ja, for jeg ville beholde dagbogsstilen uden at bryde handlingsforløbet kontinuitet, og den synes jeg bedst, jeg kunne bevare ved at lade hovedpersonen bryde ind i handlingsforløbet og kommentere det.

– Tror De ikke, at filmen har scoret mange point på, at den er kommet frem i Frankrig netop nu, hvor man diskuterer problemerne omkring hippier og narkomaner?

– Jo, det tror jeg bestemt – og af samme grund tror jeg også, at mange misforstår filmen – eller rettere: overser det centrale.

Det er imidlertid en risiko, jeg må tage. Men igen må jeg henvise til dagbogen og pointere, at forfatteren virkelig levede blandt disse unge, som jeg fortæller om. At jeg rammer et centralt problem i samfundsdebatten netop nu, er en tilfældighed. Jeg kunne lige så godt have valgt at fortælle om en ung mand, der blev dranket. Selv om man én gang har smagt øl, behøver man ikke at blive alkoholiker, og selv om man éngang har røget hash, behøver man ikke at blive afhængig af det. Jeg har hørt mange sige efter at have set min film: der kan du se, hvad det ender med ... Men min film er hverken for eller imod narkotika, for jeg bryder mig ikke om film, der tager parti og dermed moraliserer.

– Når nogle opfatter »More« som en film, hvis formål er at kritisere disse hippier og narkomaners levevis, hænger det sikkert sammen med, at det går Stefan, som det gør ...

– Ja, og deri ligger også fejlbedømmelsen, for det går jo netop Stefan galt, fordi han *ikke* kan indordne sig og forstå, hvad det er, han siger ja til. Det forstår de andre derimod, selvom jeg ikke kan sige, at jeg af den grund opfatter deres tilværelse som *den ideelle*, men de har dog selv valgt den, hvorimod Stefan via sit forhold til Estelle halvvejs er tvunget ind i den.

– Jeg har også hørt nogle karakterisere »More« som en rent erotisk film?

– Enhver kan jo opfatte den, som han/hun vil – men at udelukke de erotiske scener ville være at gøre vold på historien. Erotikken er en integreret del af den levemåde, Stefan involveres i.

– Størsteparten af handlingen foregår på Ibiza, hvor Stefan tager ned for at finde Estelle og flytter sammen med hende. Hvorfor netop Ibiza?

– Af tre grunde: fordi Ibiza er den smukkeste ø, jeg kender, og fordi den er taknemmelig at filme på med de hvide huse og det azurblå hav, men også fordi der netop på denne ø lever grupper, som repræsenterer avantgarde indenfor den ny civilisation og eksperimenterer med nye former for en tilværelse, der er mere primitiv, følelsesbetonet og åben mod naturen og det kosmiske.

– Skildringen af hippierne og deres måde at leve på er ganske overbevisende i »More«. Har De nogen speciel forudsætning for at fortælle om netop disse mennesker?

– Ingen anden forudsætning end den, at jeg selv har levet blandt dem, og at mange af mine gode venner er hippier.

– Hvad er grunden til, at »More« er engelsksproget?

– Igen for at være tro mod historien. Det er jo en tysker og en amerikaner, der spiller i filmen, og det ville da være fjollet at lade dem tale fransk. Desuden var vi bange for censuren i Frankrig, som imidlertid ikke har krævet filmen beskåret.

– De er allerede i gang med den næste film ...

– Jeg er næsten færdig med manuskriptet til en film, der skal optages i USA, og som foreløbig har arbejdstitlen »Larmes de joie« (Glædestårer). Filmen, der muligvis får Lee Remick i hovedrollen, fortæller om en amerikansk dame af det bedre borgerskab, der om bord på et japansk-kinesisk fartøj kommer i kontakt med hippier. Følgerne deraf bliver, at grundlaget, hvorpå hendes tilværelse hidtil har været baseret, bliver taget op til revision. Elisabeth Amdisen.